

Котлова Людмила,
*кандидатка психологічних наук, доцентка,
завідувачка кафедри психології, логопедії та інклюзивної освіти*

Палько Марія,
*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ВИДИ ІГОР ДЛЯ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДОШКІЛЬНИКІВ

Корекція мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку є актуальною проблемою сучасної логопедії та спеціальної педагогіки. Раннє виявлення та ефективна корекція таких порушень сприяють успішній соціалізації та навчальній діяльності дітей у майбутньому. Використання ігрових методів у корекційній роботі дозволяє створити сприятливі умови для розвитку мовлення, враховуючи вікові та психологічні особливості дошкільників.

Проблема розвитку мовлення та корекції мовленнєвих порушень досліджувалася науковцями, так, А. Богущ акцентує увагу на важливості ігор у розвитку мовлення та їх впливі на комунікативну компетентність дітей [1]. І. Брушневська зазначає, що ігри є ефективним засобом активізації мовленнєвої діяльності дітей [2]. Дослідження М. Шеремет розкривають особливості логопедичної роботи з дітьми, що мають загальне недорозвинення мовлення. Водночас недостатньо вивченими залишаються питання інтеграції ігор у комплексну корекційно-розвивальну роботу та розробка чітких критеріїв їх ефективності.

У своєму дослідженні М. Шеремет підкреслює, що ігрова діяльність є провідним видом діяльності дошкільників, тому саме в ігровій формі найефективніше здійснювати корекцію мовленнєвих порушень [3]. Автор

пропонує класифікацію ігор для корекції мовлення, враховуючи різні аспекти мовленнєвого розвитку:

1. Ігри для розвитку звуковимови:

✓ Ігри на розрізнення звуків (наприклад, "Впізнай звук", "Який звук зайвий"). Ці ігри допомагають дитині навчитися розрізняти фонему на слух, що є основою для правильної вимови.

✓ Ігри на автоматизацію звуків у складах, словах та реченнях (наприклад, "Повтори за мною", "Скажи, як я"). Ці ігри спрямовані на закріплення правильної вимови звуків у різних мовленнєвих контекстах.

✓ Ігри на розвиток фонематичного слуху (наприклад, "Знайди однаковий звук", "Поділи слово на звуки"). Розвинений фонематичний слух є запорукою успішного оволодіння писемним мовленням.

2. Ігри для розвитку словникового запасу:

✓ Ігри на збагачення словника (наприклад, "Назви предмети", "Опиши предмет"). Ці ігри допомагають дитині розширити свій активний словник, навчитися називати предмети та явища навколишнього світу.

✓ Ігри на розвиток розуміння значення слів (наприклад, "Знайди пару", "Покажи, що я назвав"). Важливо не тільки знати назву предмета, але й розуміти його значення.

✓ Ігри на активізацію словника у мовленні (наприклад, "Склади речення", "Розкажи історію"). Ці ігри стимулюють дитину використовувати нові слова у власному мовленні.

3. Ігри для розвитку граматичної будови мовлення:

✓ Ігри на формування правильних граматичних форм (наприклад, "Скажи правильно", "Зміни слово"). Ці ігри допомагають дитині засвоїти правила граматики та навчитися правильно будувати слова та речення.

✓ Ігри на розвиток уміння будувати речення різної складності (наприклад, "Склади речення за картинкою", "Розкажи історію за опорними словами"). Розвиток синтаксичної структури мовлення є важливим для формування зв'язного мовлення.

- ✓ Ігри на розвиток зв'язного мовлення (наприклад, "Переказ", "Опис").

Ці ігри вчать дитину логічно та послідовно висловлювати свої думки [4].

Таким чином, використання різноманітних видів ігор є ефективним засобом корекції мовленнєвих порушень у дошкільників. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на розробку методичних рекомендацій щодо вибору та застосування конкретних ігор залежно від типу мовленнєвого порушення та індивідуальних особливостей дитини. Важливо зазначити, що успіх корекційного процесу залежить від професіоналізму логопеда, його вміння підібрати ігри, які відповідають рівню розвитку дитини та її мовленнєвим порушенням.

Список використаних джерел

1. Богуш А. М. Розвиток мовлення дітей п'ятого року життя / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш. - Київ : Генеза, 2017. - 184 с.
2. Брушневська І.М. Закономірності використання ігрових прийомів у корекційно-розвивальному процесі з дітьми із порушеннями мовленнєвої діяльності. Актуальні питання гуманітарних наук. 2022. Вип. 52. Т. 1. С. 186–192.
3. Шеремет М. К. Логопедія : підручник. 5-те вид. Київ : Слово. 2018. 856 с.